

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА НАБЛЮДЕНИЕ
НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО 2021-2027 Г.
НА ОБЩИНА ЛОЗНИЦА
ЗА ПЕРИОДА
01.01.2022 - 31.12.2022 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Съдържание	2
Списък на фигурите	3
Списък на таблиците	3
Списък на използваните съкращения.....	4
1. Въведение.....	5
2. Общи условия за изпълнение на ПИРО 2021-2027 и в частност промените в социално-икономическите условия на общината	7
2.1. Демографско развитие на общината	7
2.2. Икономическо развитие на общината.....	9
2.3. Пазар на труда в общината.....	10
2.4. Социално развитие.....	10
3. Постигнат напредък по изпълнението на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината въз основа на индикаторите за наблюдение	12
4. Действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на ПИРО	17
5. Изпълнение на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на ПИРО с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране	19
6. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на ПИРО	27
7. Приложения	29

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1. Хронология на разработването и отчитането на ПИРО	6
Фигура 2. Индикативна стойност и реално изплатени средства по проекти в община Лозница, по приоритети за 2022 г.	20
Фигура 3. Изпълнението на мерките спрямо реално изплатените средства и заложените такива в ПИРО Лозница 2021-2027	21
Фигура 4. Средна стойност на текущите и изпълнени през 2022 година проекти (по индикативни стойности) по заложен мерки	23
Фигура 5. Разпределение на реално изплатените средства според източника на финансиране за 2022	23
Фигура 6. Принос на приоритетите към общото изпълнение на ПИРО за 2022 година	26

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1: Основни демографски показатели за Община Лозница и Разградска област за 2020 и 2021	8
Таблица 2. Ключови икономически показатели на община Лозница.....	10
Таблица 3. Състояние на пазара на труда по данни на Агенцията по заетостта	10
Таблица 4. Ключови показатели в областта на образованието	11
Таблица 5. Социални услуги в община Лозница и техният капацитет към 2022 година	11
Таблица 6. Постигнат напредък по индикаторите на ПИРО към 2022 година.....	14
Таблица 7. Разпределение на реализираните и реализиращите се проекти за 2022 г.....	24

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ГД	Годишен доклад
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
ДМА	Дълготрайни материални активи
ЕСИФ	Европейските структурни и инвестиционни фондове
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България
НСИ	Национален статистически институт
ОП	Оперативна програма
ПГВМЗ	Професионална гимназия по ветеринарна медицина и земеделие
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ППЗРР	Правилник за прилагане на закона за регионалното развитие
ТСБ	Териториално статистическо бюро

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за интегрирано развитие на община (ПИРО) Лозница за периода 2021-2027 г. е основополагащ, стратегически, динамичен документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие в посочената територия. Документът очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината за период от седем години. ПИРО продължава традицията на общинските планове за развитие да определя бъдещото социално-икономическо развитие на общината.

Изпълнението на заложените в плана мерки, инициативи и конкретни проекти за развитие се отчитат чрез годишни доклади за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на общината, съгласно чл. 72, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие. Основа за изготвянето на докладите е информацията, която се събира чрез действащата в Общината система за наблюдение и оценка на плана.

Целта на годишния доклад е да обобщи постигнатото през календарната година и да оцени доколко ефективно и ефикасно е изразходван публичният ресурс, отчитайки социално-икономическата среда през съответната година, и при необходимост да отправи препоръки за предприемане на действия за корекция на процесите по планиране, програмиране и ресурсно осигуряване за развитието на общината.

Изготвените годишни доклади от своя страна са основа за разработването на междинната и последващата оценки на ПИРО, поради което те самостоятелно се явяват важен елемент от системата за наблюдение и оценка на плана.

Предмет на наблюдение и оценка на годишния доклад е постигането на заложените в ПИРО цели и приоритети както по отношение на финансирането, така и по отношение на постигнатия напредък по дефинираните индикатори за наблюдение. В доклада още се прави преглед и оценка на извършените дейности, свързани с информирането и запознаването на широк кръг от заинтересовани страни относно изпълнението на ПИРО, вкл. конкретните проекти към него.

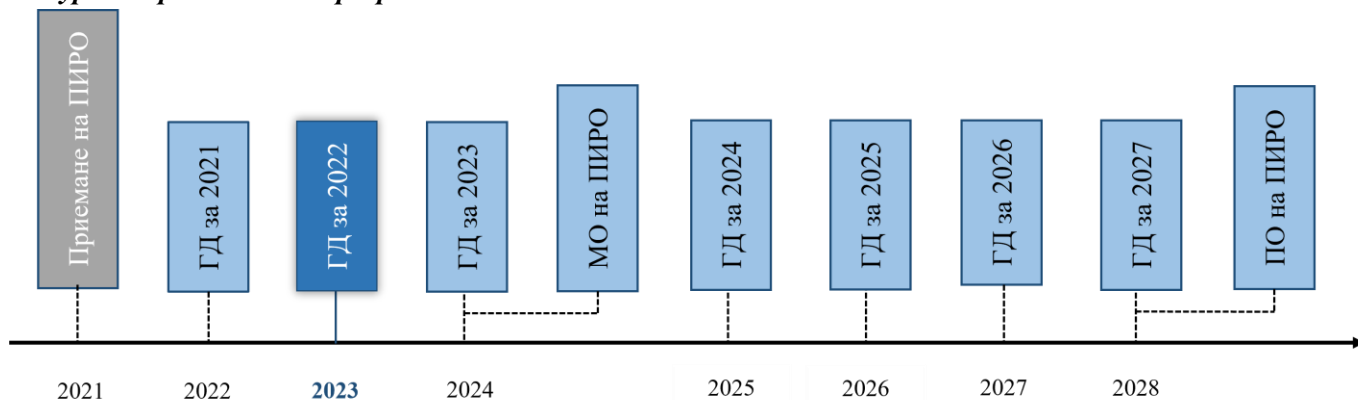
Съгласно чл. 22 от Закона за регионалното развитие кметът на общината *„ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината“* в т.ч. *„представя годишен доклад за наблюдение на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината за одобряване от общинския съвет“*. Кметът е натоварен и с функцията да *„осигурява публичност и прозрачност на плана за интегрирано развитие на общината, както и на действията по реализацията му“*.

Съгласно ППЗРР, в цялостния процес на наблюдение и оценка, при спазване на принципа за партньорство участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданските общности в общината.

Годишният доклад се приема от общински съвет по предложение на кмета на общината.

След приемането на доклада той се публикува на сайта на Общината и се предприемат действия за осигуряване на неговата публичност и достъпност от всички заинтересовани лица.

Фигура 1. Хронология на разработването и отчитането на ПИРО

Настоящият доклад в хронологичен ред е **вторият документ**, който следва да бъде изготвен за периода от 2021 г. (когато е приет настоящият ПИРО) до 2028 г. (когато следва да се изготви последния годишен доклад и да се направи обобщена последваща оценка на постигнатото от ПИРО). Докладът представя резултатите от наблюдението на изпълнението на ПИРО 2021-2027 г. на община Лозница за периода 01.01.2022 – 31.12.2022 г. Документът е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие и Правилника за неговото прилагане и следва да служи за основа при изготвянето на предстоящата междинна оценка на ПИРО, която се очаква да бъде направена през 2024 година.

В процеса на разработване на доклада са използвани следните **информационни източници**:

- План за интегрирано развитие на община Лозница за периода 2021 – 2027 година;
- Отчети за капиталовите разходи на Община Лозница;
- Други справки и отчети на Община Лозница
- Попълнени въпросници от страната на общинските служители;
- Текуща статистика на НСИ;
- Информационна система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН);
- Предоставени статистически данни от Дирекция „Бюро по труда“;
- Предоставена информация и статистически данни от Водоснабдяване – Дунав ЕООД;
- Официалната интернет страница на Община Лозница;
- Друга информация и данни, предоставени от Община Лозница.

При изготвянето на настоящия доклад следва да се изложи, че **съществуват обективни ограничения** по отношение на част от данните, използвани в него. Някои от тях са налични за 2021 година вместо 2022 г., тъй като националната статистика не разполага с по-актуални данни към момента на изготвянето му (за съпоставяне на отчетените стойности на показателите за 2021 г. са използвани данни от предходната 2020 г.).

Навсякъде в доклада са използвани последните налични данни от различните институции.

2. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПИРО 2021-2027 И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНЕТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ НА ОБЩИНАТА

Общите условия за изпълнението на ПИРО, съгласно ЗРР могат да бъдат класифицирани по отношение на факторите, които влияят върху актуализацията на плана. Според чл. 22 от ППЗРР приет с ПМС 183 от 04.08.2020 г. факторите са:

- съществени промени на икономическите и социалните условия в общината;
- промени в свързаното национално законодателство или в правото на ЕС;
- при съществени промени в национални или секторни стратегии, концепции и програми, влияещи върху изпълнението на плана;
- при приемане или изменение на бюджета на общината и утвърждаване на индикативните разчети за средствата от Европейския съюз (в този случай се актуализира и програмата за реализиране на плана).

По отношение на **икономическите и социални условия** 2022 година се характеризира с висока инфлация спрямо последните години, дължаща се на войната в Украйна (форсмажорно обстоятелство) и изостряща се политическа нестабилност на национално ниво, породена от смяната на едно служебно и две редовно избрани правителства. Горепосочените фактори доведоха до задълбочаване на нарушения ритъма на работа на държавната администрация, включително изпълнението на програмите, съфинансиран от Европейския съюз и стартирането на новия програмен период. Поради тази причина в изминалата 2022 година Община Лозница е фокусирана върху проекти и инициативи, свързани с оборудване на техническата инфраструктура в образованието, стартиране на проекти със социална насоченост и извършване на частични и малки ремонти на общинската пътна, улична и ВиК инфраструктура.

В следващите подточки са представени основни изводи и данни за социално-икономическото състояние на общината, за да се разкрият промените, настъпили през 2022 г. Направени са сравнения между стойностите, използвани в Годишен доклад за 2021 г. на Община Лозница и актуалните данни, за да се проследят евентуални промени в социално-икономическото състояние на общината и посоката им. Където е уместно са посочени и референтни стойности за Разградска област.

По отношение на **свързаното национално законодателство или правото на ЕС** през 2022 година не са настъпили промени. ПИРО Лозница 2021-2027 е изготвен и отговаря на условията по ЗРР и другите актуални, действащи нормативни актове. През 2022 г. е приет Националният план за възстановяване и устойчивост, по който започнаха да се отварят процедури за кандидатстване. Община Лозница е активен участник в процеса по кандидатстване по процедури по НПВУ, който ще продължи и през 2023 г.

По отношение на **съществени промени в секторни стратегии и програми**, които оказват влияние върху изпълнението на ПИРО не се отчитат такива.

2.1. ДЕМОГРАФСКО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

Поради липса на данни за 2022 година е направено сравнение между последните налични данни, използвани при разработването на ПИРО и актуалните такива от НСИ за 2021 година. В известна степен те са достатъчни, за да покажат цялостно настъпилите промени в общината след пандемичната обстановка, породена от вируса Covid-19.

През 2021 година се наблюдава намаляване на населението на общината с -1,63%, което е сравнително под показателя за цялата Разградска област за същия период (-1,86%). Този спад в

населението на общината идва основно от хора в трудоспособна възраст и техните деца. Населението на хората в трите възрастови групи намалява, като най-отчетлив спад се наблюдава при населението в трудоспособна възраст – -1,85%. Сравнявайки коефициента на механичен прираст между 2020 (-7,99‰) и 2021 (-1,23‰) година се вижда, че община Лозница е притегателен център за все по-малко хора. Голямата разлика в стойността на коефициента на механичен прираст трябва да се интерпретира с известна доза условност, тъй като по време на пандемията от Covid-19, хората избягваха големите градове с концентрирано население и се установяваха в периферията им или в по-малките населени места. Завръщането на български граждани при семействата им също не бива да се пренебрегва като фактор, влияещ върху високият механичен прираст за 2020 г. в Община Лозница.

Естественят прираст на населението в общината устойчиво се влошава, с което и коефициентът на естествен прираст намалява с 2,07‰ до -15,38‰ за 2021 г.

Коефициентът на възрастова зависимост, измерващ броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години) нараства с 0,71%. В допълнение, тенденцията за влошаване на показател коефициент на демографско заместване продължава през 2021 г., като показва намаляване на отношението на лицата в трудоспособна възраст между 15-19 г. и 60-64 г. с -6,04%. С други думи, коефициентът разкрива, че всеки 100 души излизаци от трудоспособна възраст, биват заместени от приблизително 64 млади хора.

От разгледаните показатели може да се изведе тезата, че проблемите с намирането на кадри за икономиката на територията на община Лозница продължават да бъдат на дневен ред.

Таблица 1: Основни демографски показатели за Община Лозница и Разградска област за 2020 и 2021 г.

Показател	Мярка	община Лозница			Област Разград		
		2020	2021	Δизм.	2020	2021	Δизм.
Население към 31.12. - общо	брой	8 263	8 128	-1,63%	109 810	107 764	-1,86%
Под трудоспособна възраст	брой	1 133	1 116	-1,50%	15 991	15 760	-1,44%
В трудоспособна възраст	брой	5 148	5 053	-1,85%	65 671	64 549	-1,71%
Над трудоспособна възраст	брой	1 982	1 959	-1,16%	28 148	27 455	-2,46%
Коефициент на естествен прираст (на 1 000 души от населението)	‰	-13,31	-15,38	-2,07	-14,24	-17,24	-3,00
Коефициент на механичен прираст (вътрешна миграция)	‰	7,99	-1,23	-9,22	5,33	-1,49	-6,82
Дял на под трудоспособното население от общото население	%	13,71%	13,73%	0,2%	14,56%	14,62%	0,06%
Коефициент на възрастова зависимост (отношение между лицата в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече години) и в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години))	%	50,43%	51,13%	0,71%	55,90%	56,42%	0,52%

Показател	Мярка	община Лозница			Област Разград		
		2020	2021	Δизм.	2020	2021	Δизм.
Коефициент на демографско заместване (отношение на населението във възрастовата група 15-19 и възрастовата група 60-64)	%	69,38%	63,34%	-6,04%	65,27%	64,57%	-0,70%

Източник: НСИ, собствени изчисления

2.2. ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

Икономиката на община Лозница през последните години не се отличава от националните тенденции и е в унисон с глобалната икономическа обстановка на ръст на пазарите след пикът на пандемията от Covid-19 през 2020 г. Това го показват и официалните статистически данни на НСИ. Броят на предприятията нараства със 17 броя, а заетите лица в тях с 21 души. Стойността на произведената продукция отчита растеж от 12 717 хил. лв., а с нея и нетните приходи от продажби с 12 953 хил. лв. Макар да няма информация за 2022 г., през 2021 година се отчита увеличение на разходите за придобиване на ДМА с около 6 059 хил. лв. спрямо 2020 г. Липсва информация за стойността на преките чуждестранни инвестиции за 2022 г., но съпоставяйки последните налични данни на показателя, (стойности за 2018 г. – 227,4 хил. лв. и 2019 г. – 199 хил. лв.) намалява с 28,4 хил. лв. В следващия годишен доклад, който ще включва данните и за 2022 година, ще може да се направи по-адекватна оценка на икономическите последици от ковид пандемията върху общината.

Водещата икономическа дейност в община Лозница от нефинансовите предприятия за 2021 г. продължава да е аграрната (селско, горско и рибно стопанство), като допринася за 53% от стойността на продукцията, 49% от приходите от дейността и 46% от нетните приходи от продажби в община Лозница. През 2021 г. предприятията, развиващи селскостопанска дейност са се увеличили с 4 бр. Стойността на произведената продукция и нетните приходи от нея също са се увеличили съответно с 8 293 хил. лв. и 9 460 хил. лв. По данни на Областна дирекция „Земеделие“ – Разград броят на животновъдите за 2022 г. спрямо 2021 г. намалява с 12 бр. Намалява също и общият брой на земеделските производители от 308 бр. на 280 бр. за 2022 г.

Земеделските площи през стопанската 2021/2022 г. за територията на община Лозница са 16 868 ха., от които 400 ха. са поливни площи. Площите с трайни насаждения са 530,5 ха.

Що се отнася до основните видове животни, които се отглеждат за стопанската 2021/2022 г., това са пилетата и кокошките – 195 960 бр. Следва отглеждането на овце (2 900 бр.), говеда (981 бр.), кози (278 бр.) и пчелни семейства (3 520 бр.).

Преработващата промишленост е втората по значимост икономическа дейност за общината. Приходите от дейността и нетните приходи от продажби заемат по 31% от общите показатели за общината. Стойността на произведената продукция от преработващата промишленост е 37% от цялата за общината през 2021 г.

Търговията, ремонтът на автомобили и мотоциклети е третата икономическа дейност, която също влияе до някаква степен върху годишните икономически показатели на Община Лозница, като генерира 16% от приходите от дейността и 18% от нетните приходи от продажби от тези за цялата

община. Предприятията в икономическата дейност формират 45% от всички в общината, като стойността на произведената продукция от тях е едва 5%.

Таблица 2. Ключови икономически показатели на община Лозница

Показател	Мярка	2020	2021	Дизм.
Брой предприятия	брой	209	226	8%
Заети лица	брой	628	649	3%
Произведена продукция	хил. лв.	44 869	57 586	28%
Нетни приходи от продажби	хил. лв.	53 787	66 740	24%
Разходи за придобиване на ДМА	хил. лв.	10 117	16 176	60%

Източник: Източник: ТСБ - Север, Отдел „Статистически изследвания – Разград“

2.3. ПАЗАР НА ТРУДА В ОБЩИНАТА

През 2022 година пазарът на труда в община Лозница се характеризира с **увеличаване на регистрираната безработица** и с липса на разкрити нови работни места в общината, но с увеличаване на свободните работни места. По данни на дирекция „Бюро по труда“ – Разград безработните лица, включени в заетост по програми за насърчаване на заетостта, се увеличават от 71 д. на 87 д. за 2022 г., а безработицата се увеличава с около 1%.

Средната брутна работна заплата за общината през 2021 се е увеличила с 975 лв. (ръст с 6%), достигайки 11 505 лв.. През 2020 г. средната работна заплата е 10 830 лв.

Заетостта регистрира увеличение спрямо 2020 г. в размер на 21 души. През 2020 г. заетите в структурите на местната икономиката са 628 души, а за 2021 г. 649 души.

Таблица 3. Състояние на пазара на труда по данни на Агенцията по заетостта

Показател	Мярка	Година	
		2021	2022
Регистрирани безработни лица - общо	брой	463	493
Разкрити нови работни места*	брой	111	150
Коефициент на безработица	%	11,74	12,5

Източник: ДБТ – Разград/ *свободни работни места

2.4. СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

Образователната ситуация и инфраструктура в общината през учебната 2021/2022 година не регистрират съществени изменения. Броят на детските градини остава непроменен, осигуряващ достатъчно места за записване на всички желаещи. Намалява броят на децата в детските градини, но това донякъде се обяснява с пандемичната обстановка (Covid-19), в която този тип образователни заведения бяха затворени, а предпазливостта на родителите – засилена. Броят на педагозите се запазва.

Регистрира се спад на броя на учителите в училищата с 6 души. Учащите се увеличават с едно дете.

Броят на училищата намалява от 7 на 5 през 2022 г. Със заповеди РД14-22/23.06.2022 г. и РД14-23/23.06.2022 г на министъра на образованието и науката се закриват две училища – ОУ „Кирил и Методий“ в с. Трапище и ОУ „Иван Вазов“ в с. Веселина.

Основните показатели в сферата на образованието са представени обобщено в следващата таблица, като за референция е поставена и стойността за област Разград.

Таблица 4. Ключови показатели в областта на образованието

Показател	Мярка	община Лозница		област Разград
		2020/2021	2021/2022	2021/2022
Детски градини	брой	1	1	48
Педагогически персонал в детските градини	брой	21	21	359
Групи в детски градини	брой	10	10	165
Места на 100 деца в детските градини	брой	120	213	141
Деца в детските градини	брой	182	178	3284
Места в детските градини	брой	219	379	4627
Училища на територията на общината	брой	7	7*	56
Учители в общообразователните и специални училища	брой	74	68	906
Учащи в общообразователните и специалните училища	брой	446	447	8463

*Източник: НСИ/ *Със заповеди РД14-22/23.06.2022 г. и РД14-23/23.06.2022 г. на министъра на образованието и науката се закриват 2 училища в община Лозница и общият им брой към 31.12.2022 г. е 5.*

Колкото до здравеопазването в общината, въпреки пандемичната обстановка (Covid-19), не се наблюдават изменения, предвид факта, че в община Лозница няма изградено здравно заведение. Ключови показатели в здравеопазването и техните стойности, като натовареността (теоретично обслуженото население на един специалист) на лекарите (8 128 д.) и лекарите по дентална медицина (8 128 д.) през 2021 г. се понижават спрямо 2020 г., поради намаляване на броя на населението в община Лозница. Взимайки предвид стойностите на натовареността на лекарите по данни на НСИ и местното население за 2021 г., се стига до извод, че има един практикуващ лекар и един лекар по дентална медицина в общината.

Показатели като брой детски ясли, места и деца в детски ясли са нулеви, тъй като към 2021 г. няма изградена детска ясла на територията на общината.

През 2022 г. в община Лозница се предлагат три социални услуги, осигуряващи по-лек живот на различни групи от населението ѝ. Те са представени в следващата таблица, заедно с капацитета, адреса и потребителите им към 31.12.2022 г.

Таблица 5. Социални услуги в община Лозница и техният капацитет към 2022 година

Социални услуги в общността	Адрес	Капацитет	Потребители към 31.12.2022 г.
Център за социална рехабилитация и интеграция за пълнолетни хора	гр. Лозница, ул. „Дружба“ № 21	21	12
Дом за пълнолетни лица с физически увреждания	с. Ловско, ул. „Стара планина“ № 8	21	11
Център за настаняване от семеен тип за възрастни лица с увреждания	с. Крояч, общ. Лозница	14	50

Източник: Община Лозница; АСП

3. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

В настоящата част на доклада е оценен напредъкът за периода до 31.12.2022 г. по изпълнението на ПИРО Лозница въз основа на заложените в него **индикатори за резултат и индикатори за продукт**. Първите отразяват постигането на трите цели, заложени в ПИРО, вторите – на приоритетите, общо 4 броя.

Оценката е направена въз основа на информацията, получена от официални източници на информация, допълнителни кабинетни проучвания и разговори с представители на Общинска администрация.

Определените в ПИРО Лозница специфични цели са:

СЦ 1. Постигане на устойчив икономически растеж базиран на местните потенциали и традиционни стопански отрасли с прилагане на съвременни подходи;

СЦ 2. Подобро обществени услуги и благоприятен социално-икономически статус на населението;

СЦ 3: Съхранени териториални ресурси и обновена среда за живеене, труд и отдих.

От тях произтичат четири приоритета на плана, както следва:

Приоритет 1

Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика на основата на наличния потенциал и подкрепа за заетостта

Приоритет 2:

Изграждане на техническите инфраструктури, благоустрояване на населените места в общината и опазване на околната среда

Приоритет 3:

Развити и достъпни образователни, здравни, социални, културни услуги и младежки и спортни дейности

Приоритет 4:

Добро управление съвместно със заинтересованите страни и гражданите

По отношение на индикаторите, измерващи напредъка по постигане на заложените стратегически цели в ПИРО, се наблюдават следните промени:

- Делът на предприятията в община Лозница спрямо тези в област Разград е 4,9% при целеви 7% за 2027 г.

- Средната годишна брутна заплата се увеличава до 11 505 лв. и допринася за постигане на индикатора.
- Делът на произведена продукция от предприятията в нефинансовия сектор в община Лозница спрямо област Разград се увеличава с 0,2% спрямо базовата стойност и достига 2,8% за 2021 г.
- Средният успех на учениците по БЕЛ на НВО през 2022 г. е 3,79.
- Нивото на безработица се увеличава с около 1% спрямо 2020 г., стигайки до 12,5% през 2021 г.
- През отчетната година е извършен текущ ремонт на 4,535 km от общинската пътна мрежа.
- В община Лозница за 2021 г. се увеличава относителната загуба на вода във водоснабдителната мрежа, въпреки извършените ремонтни дейности от страна на ВиК дружеството. През 2022 г. Водоснабдяване – Дунав ЕООД са извършили ремонт на 631 m от водоснабдителната мрежа.
- 784 m е дължината на рехабилитираната улична мрежа в населените места за 2022 г.

Що се отнася до индикаторите, измерващи напредъка по постигане на заложените приоритети в ПИРО, се наблюдават следните промени:

- Отчита се напредък в стойността на произведената продукция от нефинансови предприятия от 44,9 млн. лв. на 57,6 млн. лв. за 2021 г – увеличение в размер на 28%. Индикаторът е постигнат – отчетената стойност е по-висока от целевата.
- Приходите от дейността на нефинансовите предприятия растат през 2021 г., достигайки 78,7 млн. лв. Индикаторът е постигнат – отчетената стойност е по-висока от целевата.
- Заетите лица в предприятията нарастват след Covid-19 пандемията, но отчетената стойност продължава да е под базовата такава.
- Реализиран е един проект за рехабилитация на площад в с. Чудомир и улици в с. Каменар (ул. „Беласица“) и с. Студенец (ул. „Васил Левски“ и ул. „Осогово“).
- Санирана е една общинска сграда с внедрени мерки за енергийна ефективност – Професионална гимназия по ветеринарна медицина и земеделие (ПГВМЗ) „Александър Стамболийски“ в гр. Лозница.
- През 2022 г. реновиран един образователен обект на територията на община Лозница – ПГВМЗ „Александър Стамболийски“ в гр. Лозница.
- Средният годишен брой обучения за служители е 48 бр., чрез които 38 служители са били обучени.
- По останалите индикатори няма изпълнение.

В следващата таблица е представен напредъкът по всички индикатори. Следва да се подчертае, че ако след стойността на индикатора няма скоби с година, това значи, че се отнася за 2022 година.

Таблица 6. Постигнат напредък по индикаторите на ПИРО към 2022 година.

№	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност (2020 г.)	Междинна стойност (2022 г.)	Целева стойност (2027 г.)
ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ						
Стратегическа цел 1. Постигане на устойчив икономически растеж базиран на местните потенциали и традиционни стопански отрасли с прилагане на съвременни подходи						
1	Дял на предприятията от община Лозница спрямо област Разград	%	НСИ	5,4 (2018 г.)	4,9 (2020 г.)	7
2	Средна годишна брутна работна заплата	Лева	НСИ	8 036 (2018 г.)	11 505 (2021 г.)	10 000
3	Дял на произведена продукция от предприятията в нефинансовия сектор в община Лозница спрямо област Разград	%	НСИ	2,6 (2018 г.)	2,8 (2021 г.)	4
Стратегическа цел 2. Развитие на човешкия потенциал и усъвършенстване на социалните дейности						
1	Среден успех на учениците по БЕЛ на НВО	Оценка	МОИ, ИПИ - https://265obshtini.bg/map/66	3,58	3,79	4,00
2	Ниво на безработица	%	НСИ, АСП	15,45 (2019 г.)	12,5 (2021 г.)	9
3	Новоразкрити социални услуги	Брой	Община Лозница	0	0	2
Стратегическа цел 3. Устойчиво териториално развитие и свързаност						
1	Дължина на рехабилитираната пътна настилка, част от общинската пътна мрежа	Километър	Община Лозница	0	4,535	30
2	Загуби на вода при пренос по водопроводната мрежа	%	Община Лозница, ВиК оператор	69,98 (2019 г.)	72,33%	40
3	Дължина на рехабилитираната улична мрежа в населените места	Километър	Община Лозница	0	0,784	20

№	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност (2020 г.)	Междинна стойност (2022 г.)	Целева стойност (2027 г.)
ИНДИКАТОРИ ЗА ПРОДУКТ						
Приоритет 1. Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика на основата на наличния потенциал и подкрепа за заетостта						
1	Брой подкрепени предприятия	Брой	ИСУН; МЗХ, Агенция по вписванията	0	0	8
2	Произведена продукция от нефинансовите предприятия	Млн. лв.	НСИ	45 (2018 г.)	57,6 (2021 г.)	50
3	Приходи от дейността на нефинансовите предприятия	Млн. лв.	НСИ	64 (2018 г.)	78,7 (2021 г.)	70
4	Заети лица	Брой	НСИ	751 (2018 г.)	649 (2021г.)	950
5	Безработни лица, включени в обучения за професионална квалификация	Брой	ДБТ Разград	0	0	175
6	Туристическите фестивали и събития, включени в Единната система за туристическа информация (ЕСТИ)	Брой	Община Лозница, ЕСТИ „Регистър на туристическите фестивали и събития“	0	0	2
7	Туристическите атракции, включени в Единната система за туристическа информация (ЕСТИ)	Брой	Община Лозница, ЕСТИ „Регистър на туристическите атракции“	1	0	4
Приоритет 2. Изграждане на техническите инфраструктури, благоустройство на населените места в общината и опазване на околната среда						
1	Рехабилитация на уличното осветление, замяна с енергийно ефективно	Километър	Община Лозница	0		20
2	Брой реализирани проекти за нови и рехабилитация на съществуващи пешеходни пространства (площади, тротоари, паркове, градинки)	Брой	Община Лозница	0	1	5

№	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност (2020 г.)	Междинна стойност (2022 г.)	Целева стойност (2027 г.)
3	Изграждане на канализация	Километър	Община Лозница, ВиК оператор	0	0	15
4	Реализирани проекти за подобряване качеството и достъпа до питейна вода	Брой	Община Лозница, ВиК оператор	0	0	1
5	Санирани общински сгради с внедрени мерки за енергийна ефективност	Брой	Община Лозница	0	1	5
6	Реализирани проекти за опазване и подобряване на околната среда	Брой	Община Лозница	0	0	2
Приоритет 3. Развити и достъпни образователни, здравни, социални, културни услуги и младежки и спортни дейности						
1	Създадени социални предприятия	Брой	Община Лозница, Регистър на социални предприятия	0 (2019 г.)	0	1
2	Новорегистрирани спортни клубове	Брой	Община Лозница	0	0	2
3	Реновирани образователни обекти	Брой	Община Лозница	0	1	3
4	Реновирани спортни обекти	Брой	Община Лозница	0	0	4
5	Реновирани културни обекти	Брой	Община Лозница	0	0	4
Приоритет 4. Добро управление съвместно със заинтересованите страни и гражданите						
1	Внедрени нови стандарти/добри практики	Брой	Община Лозница	0	0	3
2	Средно годишен брой обучения за служители	Брой	Община Лозница	0	46	5
3	Средно годишен брой обучени служители	Брой	Община Лозница	0	38	20
4	Участие в проекти за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) със съседни общини	Брой	Община Лозница	0	0	2

Източник: по данни на НСИ, Община Лозница, ДБТ - Разград, ИСУН, собствени изчисления

4. ДЕЙСТВИЯТА, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО

Съгласно чл. 72 от ППЗРР годишните доклади включват в себе си информация за действията, предприети от компетентните органи за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана. Те включват следните компоненти:

- мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;
- преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през годината, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
- мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана;
- мерките за постигане на необходимото съответствие на ПИРО със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;
- мерките за прилагане принципа на партньорство;
- резултатите от извършени оценки към края на съответната година.

Мерки за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни

Основна мярка за наблюдение изпълнението на ПИРО е чрез предвидените в ЗРР инструменти за това – годишни доклади, междинна оценка, последваща оценка.

Действащите механизми за събиране, обработване и анализ на данните са предопределени от източниците на официална информация у нас, както и механизмите за нейното получаване. В този смисъл формалният механизъм може да се обобщи в следните четири стъпки (дейности):

- изготвяне на списък с необходимата информация за изготвяне на годишния доклад и/или междинна/последваща оценка;
- подготовка и изпращане на официални писма до съответните институции с искане за информация и данни;
- след получаване на данните, систематизирането им в единна база данни за целите на доклада/оценката;
- обработка на систематизираните данни и оформяне на резултатите от извършените анализи с тях.

Проблеми, възникнали в процеса на прилагане на ПИРО и мерките за преодоляването им

За 2022 година проблемите са външни за община Лозница. Те са породени от последствията от пандемията от Covid-19, продължаващата политическата нестабилност на централно ниво, увеличаващата се инфлация и рязкото повишаване на режийните разходи на Общината, дължащи се на цените на горивата (след задълбочаване на обстановката в Украйна – войната между Украйна и Русия, както и наложените санкции от Европейския съюз за Русия, цените на горивата се увеличили, а техните количества намаляха). Това силно ограничава възможностите за извършване на планови капиталови инвестиции, както и възможността да се кандидатства по различни програми за привличане на външно финансиране.

Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана

Още с изготвянето на ПИРО е разработена и комуникационна стратегия към него. В нея са описани методите и подходите за взаимодействие с различните заинтересовани страни както в хода на изготвянето на плана, така и при последващата му реализация.

В допълнение, ПИРО е публикуван на сайта на Общината, за да може всеки заинтересован да се запознае с него. Годишният доклад за наблюдение на изпълнението на ПИРО Лозница за 2021 г. е публикуван на страницата на Община Лозница на 31.03.2022 г. Предвижда се настоящият годишен доклад също да бъде публикуван на сайта на Община Лозница.

Други методи за осигуряване на публичност по изпълнението на плана са публикации в медии (онлайн и традиционни) за развитието на проекти, заложи в ПИРО. Настоящият доклад се фокусира върху втората година на изпълнението на ПИРО и се очаква мерките за публичност тепърва да се разгърнат в пълнота през следващите години.

Мерки за постигане на необходимото съответствие на плана със секторните политики, плановете и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени

Съответствието на ПИРО Лозница със секторните плановете и програми се постига чрез периодичен мониторинг на измененията или приемането на нови стратегически документи, отнасящи се до развитието на територията. За програмния период 2021-2027 година ПИРО е един от първите документи, който задава рамка за разработване на по-детайлни секторни стратегии и програми. В този смисъл може да се заключи, че ПИРО е в пълен синхрон с останалите стратегически документи на местно ниво, включително тези, отнасящи се до климатичните изменения и мерките за борба с тях.

Допълнително, значителна част от средствата, предвидени за реализация на дейности и проекти в ПИРО, се очаква да бъдат привлечени от „европейските програми“. Последните се изготвят в пълен синхрон с националното законодателство и стратегическа рамка. Това гарантира съответствие на ПИРО с останалите стратегически документи на регионално и национално ниво.

Мерки за прилагане принципа на партньорство

Прилагането на принципа на партньорство е гарантиран от изготвената комуникационна стратегия, приложение към ПИРО Лозница. В нея са идентифицирани и систематизирани заинтересованите страни и са определени приложимите комуникационни дейности и канали за комуникиране на ПИРО Лозница

Резултати от извършени оценки

Към 31.12.2022 г. не са извършвани оценки във връзка с изпълнението на ПИРО Лозница.

5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ТЯХНОТО ФИНАНСИРАНЕ

През 2022 година влиянието на пандемията от Covid-19 върху социално-икономическите дейности е сведено до минимум. Настъпилите инфлационни процеси през 2021 г. се засилиха почти двойно през 2022 г. и проточването в стартирането на нови процедури повлия на възможностите на общината да финансира всички заложените дейности в капиталовата си програма. Пандемията от Covid-19 се разглежда като форсмажорно обстоятелство и в ПИРО не са заложен специални дейности за преодоляването на последствията от пандемията. През 2022 г. няма привлечени инвестиции от така наречените „Ковид мерки“. Проектите с принос към ПИРО Лозница, изпълнени или в процес на изпълнение и оценка през 2022 г., са систематизирани по отделните приоритети.

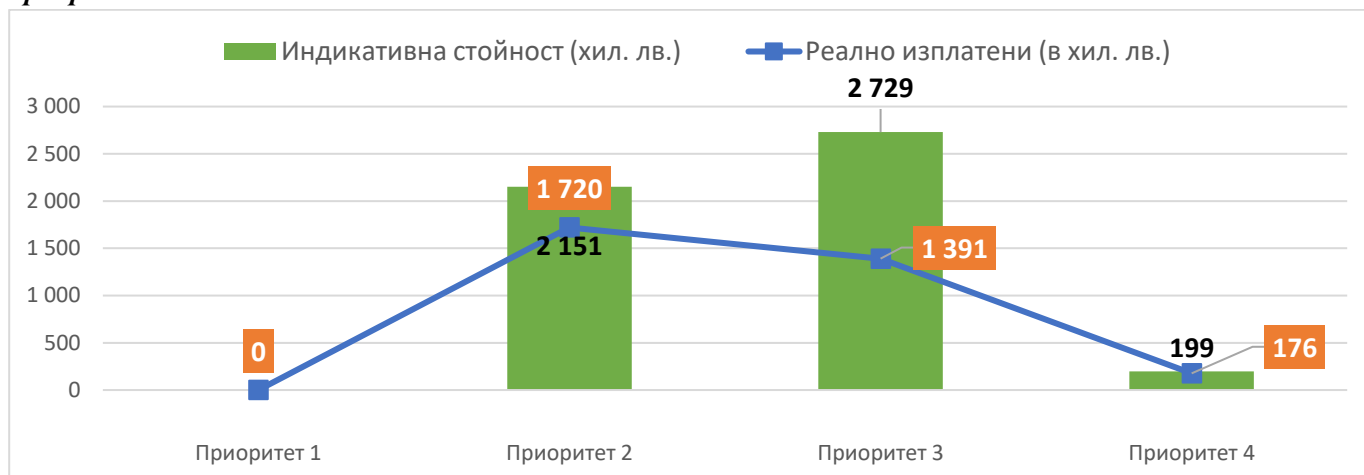
Напредъкът в изпълнението на ПИРО през 2022 година има количествено измерение от общо 102 отчетени проекта и инициативи на обща стойност от **5 079 025,65 лв.** Реално изплатените средства (местните инвестиции и трансферите от републиканския бюджет, от програмите на ЕС и други източници) са в размер на **3 287 341,29 лв.**

Пълният набор от проекти, реализирани през 2022 година, е посочен с техните параметри, съгласно ППЗРР (включително източник на финансиране и усвоени средства за 2022 г.) в **приложението към годишния доклад** и обхваща:

- проекти, които са изцяло изпълнени в рамките на 2022 г.;
- проекти, които са в процес на изпълнение през 2022. Тук се включват проекти и инициативи, които са започнати преди или продължават през 2022 г. При финансовото отчитане е представена усвоената сума само за 2022 г.

Изпълнението на ПИРО може да се разглежда в 2 направления. Първото е стойността на сключените договори по проектите и инициативите през 2022 г. Второто е реално изплатените средства по тези договори. Това уточнение е важно, защото в края на 2022 г. са сключени договори по отделни програми, но в същото време все още не е направено плащане по тях. Поради тази причина се отчита разминаване от над 35% между реалното финансово изпълнение, което е в размер на 6%, и индикативното такова (на база само сключени договори, без плащания по тях), което достига 9,21%.

Фигура 2. Индикативна стойност и реално изплатени средства по проекти в община Лозница, по приоритети за 2022 г.

Източник: Община Лозница, ИСУН, собствени изчисления

През отчетния период изпълнението на проекти в община Лозница е насочено към ремонт на общински пътища и ВиК мрежа, подобряване на образователната среда и предоставяне на социални услуги за местното население.

В рамките на отделните приоритети за развитие, заложен в ПИРО се наблюдава известен дисбаланс в изпълнението през годината.

Мярка 1.1. „Подобряване на съществуващия местен бизнес, насърчаване на предприемачеството и развитие на нови МСП“ - не са отчетени никакви дейности по изпълнението на мярката. Финансово изпълнение към края на 2022 година е 0%.

Мярка 1.2. „Развитие на туристическа дейност и популяризиране на културното наследство като възможност за допълнителни доходи на населението“ - не са отчетени никакви дейности по изпълнението на мярката. Финансово изпълнение към края на 2022 година е 0%.

Мярка 1.3. „Създаване на нови работни места, подобряване на заетостта и по-квалифицирана работна ръка“ – не са отчетени никакви дейности по изпълнението на мярката. Финансово изпълнение към края на 2022 година е 0%.

Реализацията на проекти по Мярка 2.1. „Премахване на дефицитите във всички основни мрежи на техническата инфраструктура“ включва основно инфраструктурни проекти за реконструкция, ремонт и рехабилитация на общинската пътна, улична и ВиК мрежа. Общият брой на проектите/инициативи към тази мярка е 26 бр. на стойност 2 046 хил. лв. Разплатени са 1 615 хил. лв. Финансовото изпълнение на мярката за 2022 г. е 9,86%.

Мярка 2.2. „Благоустрояване на населените места (жизнената среда)“ – в тази мярка попадат шест инициативи на стойност 34 хил. лв. Всички средства по инициативите са реализирани и допринасят за подобряване на населените места чрез монтиране на беседки в ж.к. „Найден Кичуков“ в гр. Лозница и с. Крояч и изграждане на чешми в с. Сейдол и гр. Лозница. Мярката е с изключително ниско изпълнение (0,21%) поради липсата на повече реализиращи се проекти, свързани със заложените дейности в ПИРО по приоритета.

Реализацията на проекти към мярка 2.3. „Опазване на околната среда и управление на рисковете, повишаване на енергийна ефективност и внедряване на ВЕИ“ включва закупуване на отоплителна инсталация за Общинска администрация и обособяване на терен за депо за отпадъци.

Общият брой на проектите към тази мярка е 2 бр. на стойност 71 хил. лв.. Изплатени са всички средства по проектите. За съжаление не може да се изчисли какъв е процента на финансовото изпълнение на мярката за 2022 г., тъй като в ПИРО Лозница са заложен нулеви стойности за съответната мярка.

Мярка 3.1. „Подобряване на образованието, спорта и младежките дейности и тяхната инфраструктура“ е най-добре изпълняващата се мярка по отношение на процент на финансово изпълнение (34,77%), формиран от заложените в ПИРО стойности (2 800 хил. лв.) и реално изплатените средства към датата на отчитане (974 хил. лв.). Към мярката се причисляват 21 проекта/инициативи за подобряване на техническото оборудване в детските градини и училищата, както и за извършване на основен ремонт на ПГВМЗ „Александър Стамболийски“.

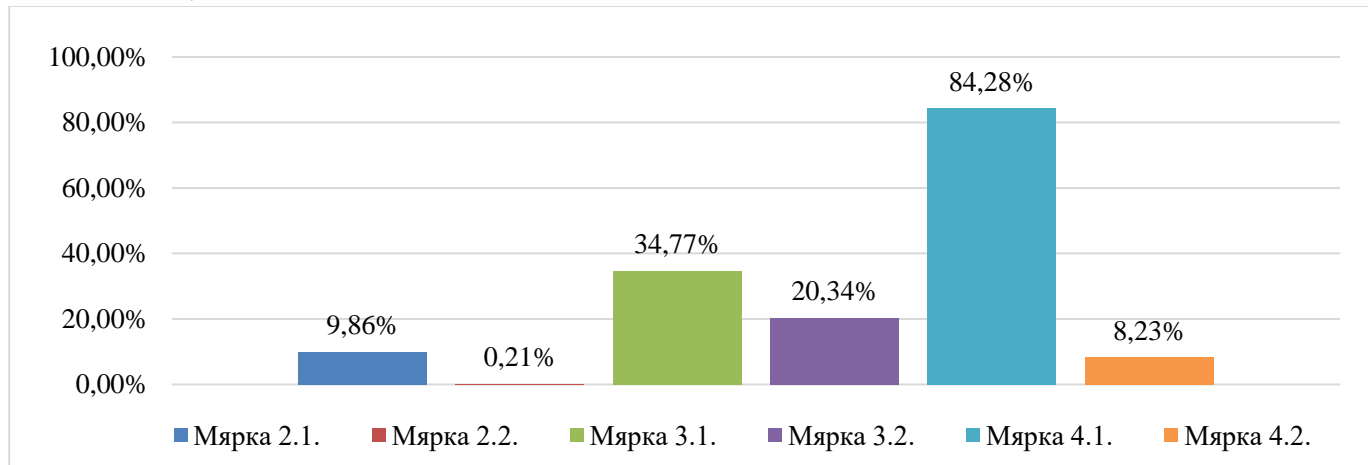
Мярка 3.2. „Подобряване на достъпа и развитие на здравните и социалните услуги и тяхната инфраструктура“ – към тази мярка се причисляват 16 проекта/инициативи, сред които закупуване на оборудване за „Дом за възрастни хора с увреждания“ в с. Ловско и предоставяне на услуги за социални грижи. През 2022 г. приключват два проекта за предоставяне на социални услуги – проект „3.1 - Топъл обяд в условията на пандемията от COVID-19 в Община Лозница“ и проект „Патронажна грижа + в община Лозница“. Индикативната стойност на мярката е 2 050 хил. лв., като 417 хил. лв. от тях са реално изплатени – финансовото изпълнение на мярката за 2022 г. е 20,3%.

Мярка 3.3. „Поддържане и развитие на културната инфраструктура“ - не са отчетени никакви дейности по изпълнението на мярката. Финансово изпълнение към края на 2022 година е 0%.

Към мярка 4.1. „Развитие на административния капацитет в услуга на гражданите и бизнеса, междуобщински и международни сътрудничества и партньорства за решаване на общи проблеми“ са отчетени 7 проекта/инициативи – основен ремонт на административни сгради в гр. Лозница и с. Синя вода, изграждане на навес в с. Манастирци, разработване на генерален план за организация на движението, разработване на горски план и частично изменение на Общ устройствен план. Реално изплатените средства по проектите са 118 хил. лв. или 84% от индикативния бюджет на мярката.

Мярка 4.2. „Внедряване на добри практики в областта на управлението, информационното обезпечаване и дигитализация на административните услуги“ – към мярката спадат 6 проекта/инициативи на стойност 58,4 хил. лв. Всички средства са изплатени. Реализираните проекти допринасят за 8,22% финансово изпълнение на мярката за 2022 г.

Фигура 3. Изпълнението на мерките спрямо реално изплатените средства и заложените такива в ПИРО Лозница 2021-2027

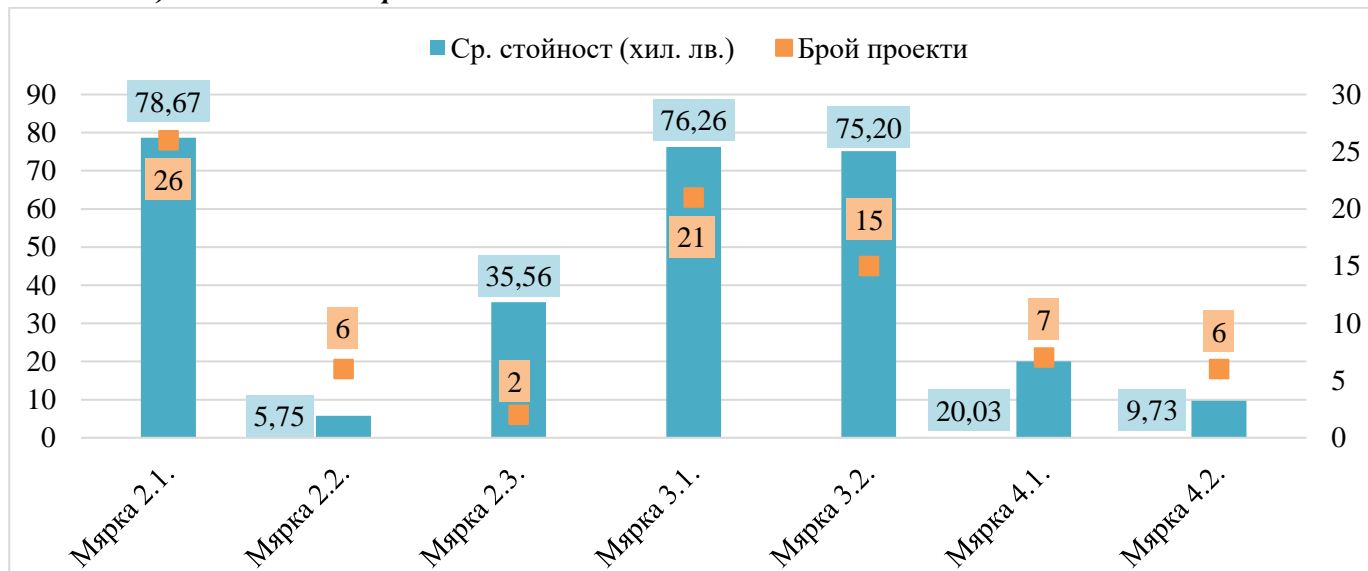

Източник: Община Лозница, ИСУН, собствени изчисления

Общото изпълнение за периода 01.01.2022-31.12.2022 г. е **83 изпълнени** или текущи проекта със **средна стойност от 61,19 хил. лв.** на проектно предложение, които са разпределени по мерки, както следва:

- Мярка 1.1. Подобряване на съществуващия местен бизнес, насърчаване на предприемачеството и развитие на нови МСП – не са изпълнени проекти;
- Мярка 1.2. Развитие на туристическа дейност и популяризиране на културното наследство като възможност за допълнителни доходи на населението – не са реализирани проекти;
- Мярка 1.3. Създаване на нови работни места, подобряване на заетостта и по-квалифицирана работна ръка – не са изпълнени проекти;
- Мярка 2.1. Премахване на дефицитите във всички основни мрежи на техническата инфраструктура – 26 проекта със средна стойност 78,67 хил. лв.;
- Мярка 2.2. Благоустрояване на населените места (жизнената среда) – 6 проекта със средна стойност 5,75 хил. лв.;
- Мярка 2.3. Опазване на околната среда и управление на рисковете, повишаване на енергийна ефективност и внедряване на ВЕИ – 2 проекта със средна стойност 35,56 хил. лв.;
- Мярка 3.1. Подобряване на образованието, спорта и младежките дейности и тяхната инфраструктура – 21 проекта със средна стойност 76,26 хил. лв.;
- Мярка 3.2. Подобряване на достъпа и развитие на здравните и социалните услуги и тяхната инфраструктура – 15 проекта със средна стойност 75,20 хил. лв.;
- Мярка 3.3. Поддържане и развитие на културната инфраструктура – не са реализирани проекти;
- Мярка 4.1. Развитие на административния капацитет в услуга на гражданите и бизнеса, междуобщински и международни сътрудничества и партньорства за решаване на общи проблеми – 7 проекта със средна стойност 20,03 хил. лв.;
- Мярка 4.2. Внедряване на добри практики в областта на управлението, информационното обезпечаване и дигитализация на административните услуги – 6 проекта със средна стойност 9,73 хил. лв.;

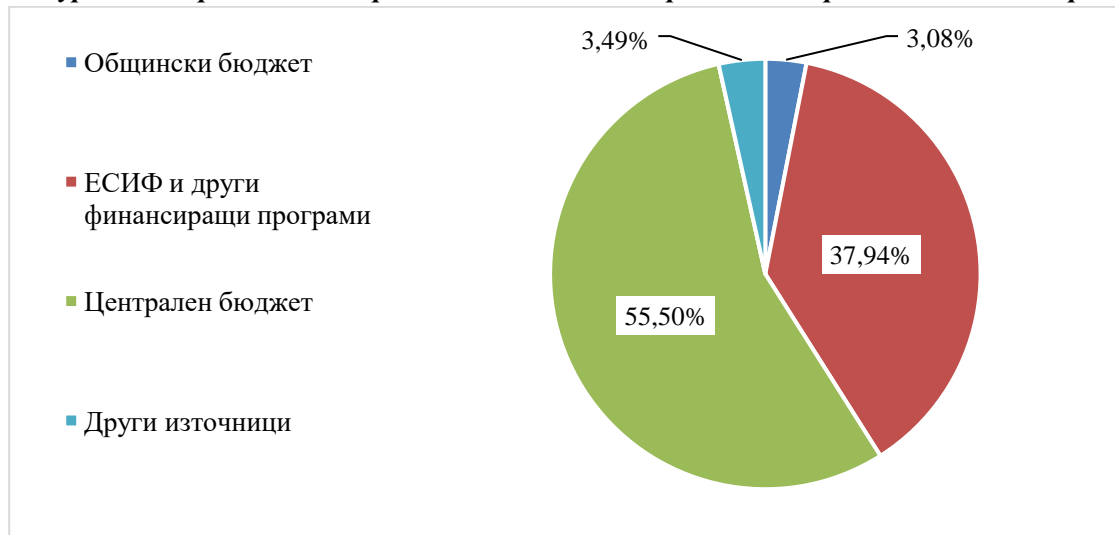
Фигура 4. Средна стойност на текущите и изпълнени през 2022 година проекти (по индикативни стойности) по заложен мерки

Източник: по данни на Община Лозница, ИСУН, собствени изчисления

Характерно за изпълнението на ПИРО през 2022 година е, че 55,5% от реално изплатените (вложени) финансови средства идват от централния бюджет. Приносът на ЕСИФ (Европейските структурни и инвестиционни фондове) е 37,94% от всички реално изплатени средства. Общински бюджет допринася за 3,08% от всички изразходвани средства, а тези от други източници – 3,49%. Делът на частните инвестиции не е визуализиран в следващата графика, тъй като през 2022 г. няма регистрирани такива средства.

Фигура 5. Разпределение на реално изплатените средства според източника на финансиране за 2022 г.

Източник: по данни на Община Лозница, ИСУН, собствени изчисления

Таблица 7. Разпределение на реализираните и реализиращите се проекти за 2022 г

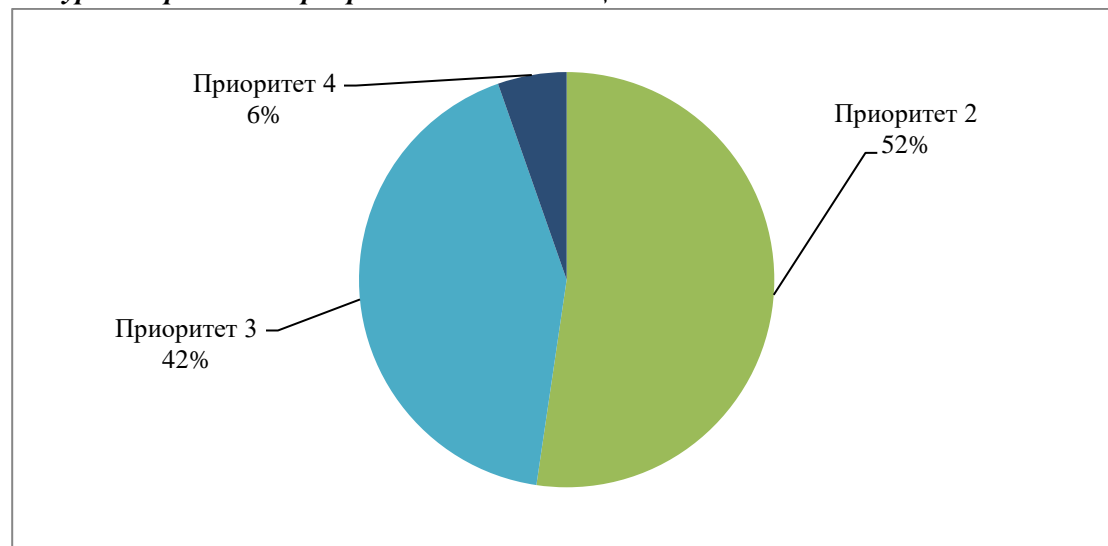
Приоритет/мярка	Индикативна стойност (хил. лв.)	Брой проекти	Ср. стойност (хил. лв.)	Реално изплатени (хил. лв.)	Заложени в ПИРО (хил. лв.)	% на изпълнение
Приоритет 1: Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика на основата на наличния потенциал и подкрепа за заетостта	0	0	0	0	14 600	0%
Мярка 1.1. Подобряване на съществуващия местен бизнес, насърчаване на предприемачеството и развитие на нови МСП	0	0	0	0	14 000	0%
Мярка 1.2. Развитие на туристическа дейност и популяризиране на културното наследство като възможност за допълнителни доходи на населението	0	0	0	0	600	0%
Мярка 1.3. Създаване на нови работни места, подобряване на заетостта и по-квалифицирана работна ръка	0	0	0	0	0	0%
Приоритет 2: Изграждане на техническите инфраструктури, благоустрояване на населените места в общината и опазване на околната среда	2 151,09	34	63,27	1 720,28	33 129	5,19%
Мярка 2.1. Премахване на дефицитите във всички основни мрежи на техническата инфраструктура	2 045,48	26	78,67	1 614,70	16 384	9,86%
Мярка 2.2. Благоустрояване на населените места (жизнената среда)	34,48	6	5,75	34,48	16 745	0,21%
Мярка 2.3. Опазване на околната среда и управление на рисковете, повишаване на енергийна ефективност и внедряване на ВЕИ	71,12	2	35,56	71,12	0	0,00%
Приоритет 3: Развити и достъпни образователни, здравни, социални, културни услуги и младежки и спортни дейности	2 729,32	36	75,81	1 390,67	6 530	21,30%

Приоритет/мярка	Индикативна стойност (хил. лв.)	Брой проекти	Ср. стойност (хил. лв.)	Реално изплатени (хил. лв.)	Заложени в ПИРО (хил. лв.)	% на изпълнение
Мярка 3.1. Подобряване на образованието, спорта и младежките дейности и тяхната инфраструктура	1 601,39	21	76,26	973,61	2 800	34,77%
Мярка 3.2. Подобряване на достъпа и развитие на здравните и социалните услуги и тяхната инфраструктура	1 127,93	15	75,20	417,06	2 050	20,34%
Мярка 3.3. Поддържане и развитие на културната инфраструктура	0	0	0	0	1 680	0,00%
Приоритет 4: Добро управление съвместно със заинтересованите страни и гражданите	198,62	13	15,28	176,39	850	20,75%
Мярка 4.1. Развитие на административния капацитет в услуга на гражданите и бизнеса, междуобщински и международни сътрудничества и партньорства за решаване на общи проблеми	140,21	7	20,03	117,99	140	84,28%
Мярка 4.2. Внедряване на добри практики в областта на управлението, информационното обезпечаване и дигитализация на административните услуги	58,40	6	9,73	58,40	710	8,23%
ОБЩО ЗА ПИРО 2021-2027	5 079	83	61,19	3 287	55 109	5,97%

Източник: по данни на Община Лозница, ИСУН, собствени изчисления

Отчетът за 2022 година показва, че финансовият принос на отделните приоритети е силно дисбалансиран. С най-голям принос за общото изпълнение са проектите за постигането на приоритет 2 – 52%. Над една трета от изпълнението на ПИРО за 2022 година се дължи на приоритет 3. Приоритет 4 влияе едва с 6% върху изпълнението на ПИРО за разглежданата година. Приоритет 1 не фигурира в следващата графика, тъй като по него няма реализирани проекти, респективно не допринася за изпълнението на ПИРО.

Фигура 6. Принос на приоритетите към общото изпълнение на ПИРО за 2022 година

Източник: по данни на Община Лозница, ИСУН, собствени изчисления

6. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ПИРО

Общите заключения по отношение изпълнението на ПИРО са, както следва:

- Намалява броят на заетите лица (в пълна заетост) в община Лозница през 2021 г. В случай, че броят продължи да намалява през 2022 г. и след това, то в бъдеще би довело до проблеми в икономическите дейности по отношение на пазара на труда.
- Ниското, почти нулево изпълнение на мярка 2.2. „Благоустрояване на населените места (жизнената среда)“ и високата ѝ финансова тежест в бюджета на ПИРО, рефлектира осезаемо върху изпълнението на ПИРО за 2022 г.;
- Привлечените средства по мярка 2.3. „Опазване на околната среда и управление на рисковете, повишаване на енергийна ефективност и внедряване на ВЕИ“ не могат да окажат влияние върху финансовото изпълнение. Мярката няма предвиден бюджет за реализиране. Препоръчва се при бъдеща актуализация на ПИРО да се зададе индикативен бюджет на мярката.
- Липсата на проекти по мерки 1.1, 1.2., 1.3., 3.3. възпират изпълнението на приоритетите заложен в ПИРО Лозница 2021 – 2027 г.
- Отчитайки всички ограничители на средата, може да се заключи, че общото изпълнение на ПИРО за 2022 година е добро – 5,97% реално изплатени средства и 9,22% по обща индикативна стойност.
- Стойността на индикатора „Средно годишна брутна заплата“ надхвърля целевата стойност от 10 000 лв. и отчита 11 505 лв. за 2021 г. В тази връзка се препоръчва актуализация на целевата стойност при изготвяне на актуализация на ПИРО.
- Съществува потенциална заплаха община Лозница да остане без здравно обслужване, в случай, че настъпи форсмажорна ситуация с броя лекари и лекари по дентална медицина.
- Основен принос за добро изпълнение на ПИРО имат мерките 2.1, 3.1 и 3.2.
- При два от заложените индикатори по Приоритет 1 е препоръчително да се заложат по-високи целеви стойности при бъдеща актуализация на ПИРО. Това са индикаторите „Произведена продукция от нефинансовите предприятия“ и „Приходи от дейността на нефинансовите предприятия“, чиито годишни стойности се очаква да се повишават през всяка следваща година, вземайки под внимание поведението на пазарите през последните две години.
- По 36% (8 броя) от индикаторите за продукт има някакво изпълнение за 2022 г.
- По някои индикатори за резултат се наблюдава влошаване на отчетените стойности спрямо базовите им. Това се отнася за индикатори „Загуби на вода при пренос по водопроводната мрежа“ и „Дял на предприятията от община Лозница спрямо област Разград“.
- По отношение на източниците на финансиране се наблюдава висок принос на националния бюджет – 55,5% и средствата от структурните фондове – 37,94%. Средствата от общински бюджет и от други източници, формират съответно 3,08% и 3,49% от реализираните средства.

Поради факта, че това е вторият годишен доклад за наблюдение изпълнението на ПИРО е възможно да се сравни с предходни години. При сравнение на направените изводи от предходния ГД за 2021 г., се забелязва, че голяма част от тях се препокриват с тези в настоящия ГД.

Настояща структура на доклада се препоръчва да бъде продължена и в следващите години, за да може по-лесно да се проследява напредъка на ПИРО. В същото време единната структура ще подпомогне по-качествено, лесно и пълно разработване на предстоящите междинна и окончателната оценка на ПИРО.

7. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1. Реализирани проекти и дейности във връзка с изпълнението на ПИРО на община Лозница за периода 01.01-31.12.2022 г.

Приложение 1. Реализирани проекти и дейности във връзка с изпълнението на ПИРО Лозница през 2022 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (хил. лв.)	Реално изплатени (2022)	Източник на финансиране	Разпределение на финансовите средства					Период за реализация		
					Общински бюджет	ЕСИФ и други финансиращи програми	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	2021	2022	2023
Приоритет 1: Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика на основата на наличния потенциал и подкрепа за заетостта		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
няма отчетени проекти по този приоритет												
Приоритет 2: Изграждане на техническите инфраструктури, благоустройство на населените места в общината и опазване на околната среда		2 151,11	1 720,30		17,05	0,00	1 588,65	0,00	114,60			
1	Водопровод с. Сейдол по ул. "Васил Левски" №1	0,20	0,20	ЦБ			0,20					
2	Водопровод с. Трапище по ул. "П. Яворов" към ул. "Христо Ботев", по ул. "Марица", по ул. "Паркова", по ул. "Опълченска", по ул. "Ст. Планина"	2,00	2,00	ЦБ			2,00					
3	Водопроводна мрежа на ул. "Ален Мак", с. Синя вода	0,87	0,87	ЦБ			0,87					
4	Изготвяне на проектно-сметна документация за инвестиционен проект на обект "Техническа и биологична рекултивация на съществуващо общинско депо за смесени отпадъци в землището на с. Трапище, общ. Лозница, обл. Разград" във фаза работен проект.	35,88	35,88	ЦБ			35,88					
5	Закупуване и монтиране 2 броя беседки в ж.к. "Найден Кичуков", гр. Лозница	5,52	5,52	ЦБ			5,52					
6	Закупуване и монтиране на беседка в с. Крояч	2,88	2,88	ЦБ			2,88					
7	Закупуване на компютърна конфигурация, моторна коса и прътова кастрачка за целите на БКС	7,25	7,25	ОБ	7,25							
8	Закупуване на ремарке	4,20	4,20	ЦБ	0,00		4,20					
9	Извършване на авторски надзор на път RAZ 2085/Ловско-Крояч/	2,94	2,94	ОБ	2,94							
10	Изграждане на чешма в гр. Лозница	10,55	10,55	ЦБ			10,55					
11	Изграждане на чешма в с. Сейдол	4,09	4,09	ЦБ			4,09					
12	Канализационна мрежа на ул. "Гоце Делчев"	11,38	11,38	ДИ					11,38			
13	Канализационна мрежа ул. "Св. Кирил и Методи" и ул. "Пенчо Кубадински", гр. Лозница	22,61	22,61	ДИ					22,61			
14	Канализационна мрежа ул. "Св. Кирил и Методи", гр. Лозница	60,61	60,61	ДИ					60,61			
15	Отоплителна инсталация за Общинска администрация	35,24	35,24	ЦБ			35,24					
16	Площад ул. "Лудогорие", с. Чудомир	58,50	58,50	ЦБ			58,50					
17	Реконструкция на ул. "Йордан Йовков", с. Горозвет	29,40	29,40	ЦБ			29,40					
18	Ремонт на 127 m. от водоснабдителната мрежа в гр. Лозница	3,00	3,00	ДИ					3,00			
19	Ремонт на 204 m. от водоснабдителната мрежа в с. Бели Лом	15,00	15,00	ДИ					15,00			
20	Ремонт на 300 m. от водоснабдителната мрежа в с. Горозвет	2,00	2,00	ДИ					2,00			
21	Ремонт на водопровод с. Бели Лом - зона "Ниска" - водомерна шахта	1,20	1,20	ЦБ			1,20					
22	Ремонт на водопровод с. Веселина - зона "Ниска" от водопроводна шахта	0,80	0,80	ЦБ			0,80					

Приложение 1. Реализирани проекти и дейности във връзка с изпълнението на ПИРО Лозница през 2022 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (хил. лв.)	Реално изплатени (2022)	Източник на финансиране	Разпределение на финансовите средства					Период за реализация		
					Общински бюджет	ЕСИФ и други финансиращи програми	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	2021	2022	2023
23	Ремонт на водопровод с. Градина - зона "Запад" по ул. "Вапцаров"	1,92	1,92	ЦБ			1,92					
24	Ремонт на път RAZ 2083/ III-206/ Пороище, Студенец, Градина /ИИ-49/	421,77	421,77	ЦБ			421,77					
25	Ремонт на път RAZ 2080/I-2, Разград-п.к. Веселина /-Каменар-/ III-206/ ППР	8,53	8,53	ЦБ			8,53					
26	Ремонт на път RAZ 2085/ Ловско-Крояч	8,14	8,14	ЦБ			8,14					
27	Ремонт на ул. "Беласица", с. Каменар	86,47	86,47	ЦБ			86,47					
28	Ремонт на ул. "Васил Левски", с. Студенец	18,43	18,43	ЦБ			18,43					
29	Ремонт на ул. "Осогово", с. Студенец	29,06	29,06	ЦБ			29,06					
30	Рехабилитация и реконструкция на път RAZ3081/I-2, о.п. Разград - п.к. Бели Лом, община Лозница, гр. Лозница	430,81	0,00	ЦБ								
31	Рехабилитация на общински път RAZ 2083/III-206 Пороище, Студенец, Градина/II-49	3,32	3,32	ОБ	3,32							
32	Строителен надзор за реконструкция на ул. "Йордан Йовков", с. Горोцвет	3,54	3,54	ОБ	3,54							
33	Текущо поддържане на път II-51 от републиканската пътна мрежа от km.75+600 до km. 98+286	371,00	371,00	ЦБ			371,00					
34	Текущо поддържане на път III-206 от републиканската пътна мрежа от km. 11+000 до km. 13+200	452,00	452,00	ЦБ			452,00					
Приоритет 3: Развити и достъпни образователни, здравни, социални, културни услуги и младежки и спортни дейности		2 729,33	1 390,68		29,25	1 247,29	114,14	0,00	0,00			
1-4	Закупуване на интерактивна дъска, лаптопи HP, етажерка и закачалка за дрехи, гр. Лозница за държавна дейност Образование - 4 дейности	7,90	7,90	ЦБ			7,90					
5-8	Закупуване на видеодомофон, готварска печка, циркуляционна помпа за отоплителен котел и компютър за ЦДГ - 4 дейности	16,30	16,30	ОБ	16,30							
9	Закупуване на електронен дневник за ЦДГ	1,10	1,10	ЦБ			1,10					
10	Закупуване на компютър за ОУ "Хр. Ботев", с. Гороцвет	0,70	0,70	ОБ	0,70							
11-16	Закупуване на оборудване за ДВХУ с. Ловско - настолен компютър, 2 бр. компютърни конфирмации, 2 бр. готварски печки, хладилник, телевизор и климатик - 6 дейности	8,87	8,87	ЦБ			8,87					
17-19	Закупуване на оборудване за ДВХУ с. Ловско - пералня, сушилня, котел за дърва - 3 дейности	20,48	20,48	ЦБ			20,48					
20	Закупуване на оборудване за ПГВМЗ - 2 бр. лаптопи, 2 бр. цифрови копирни машини и лазерно мултифункционално устройство, гр. Лозница	5,50	2,09	ОБ	2,09							
21	Закупуване на товарен автомобил "Фолксваген Кади" за Домашен социален патронаж	10,30	10,30	ЦБ			10,30					
22	Закупуване на ултразвуков кавитатор ТИП UG 05M за ЦДГ "Веселие"	2,43	2,43	ОБ	2,43							
23	Закупуване на ултразвуков кавитатор ТИП UG 05M за НУ "Васил Левски", гр. Лозница	2,43	2,43	ОБ	2,43							
24	Закупуване на ултразвуков кавитатор ТИП UG 05M за СУ "Христо Ботев", гр. Лозница	2,43	2,43	ОБ	2,43		0,00					
25	Изграждане на безжична Wi-Fi мрежа ОУ "Виделина" в с. Сейдол	7,35	7,35	ЦБ			7,35					

Приложение 1. Реализирани проекти и дейности във връзка с изпълнението на ПИРО Лозница през 2022 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (хил. лв.)	Реално изплатени (2022)	Източник на финансиране	Разпределение на финансовите средства					Период за реализация		
					Общински бюджет	ЕСИФ и други финансиращи програми	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	2021	2022	2023
26	Изграждане на безжична Wi-Fi мрежа ОУ "Хр. Ботев" в с. Гороцвет	5,07	5,07	ЦБ			5,07					
27	Изграждане на спортна площадка в с. Гороцвет	2,16	2,16	ОБ	2,16							
28	Основен ремонт и енергийна рехабилитация на ПГ по ВМЗ "Александър Стамболийски", гр. Лозница	1 502,14	905,18	ФЕС, ОБ, ЦБ	0,71	870,30	34,17					
29	Основен ремонт на здравен кабинет в с. Бели Лом на ул. "Елин Пелин" №10	10,27	0,42	ЦБ			0,42					
30	Основен ремонт на ЦДГ в с. Ловско, намираща се на ул. "Пробуда" №7	22,36	0,00	ЦБ, ОБ								
31	Основен ремонт на ЦДГ в с. Синя вода, намираща се на ул. "Еделвайс" №13	5,04	0,00	ЦБ, ОБ								
32	Закупуване на 2 бр. пелетни горелки за Целодневни детски градини	18,48	18,48	ЦБ			18,48					
33	Проект "Патронажна грижа + в община Лозница"	206,67	164,21	ОПРЧР		164,21						
34	Проект "Патронажна грижа + в община Лозница" - компонент 2	106,14	0,00	ОПРЧР								
35	Проект "3.1 - Топъл обяд в условията на пандемията от COVID-19 в Община Лозница"	397,07	212,78	ОПХ		212,78						
36	Проект "Грижа в дома в Община Лозница"	368,14	0,00	ОПРЧР								
Приоритет 4: Добро управление съвместно със заинтересованите страни и гражданите		198,63	176,40		54,80	0,00	121,60	0,00	0,00			
1	Закупуване на 15 бр. компютри за Общинска администрация	19,50	19,50	ЦБ			19,50					
2	Закупуване на климатици, антивирусна програма и ултразвуков кавитатор за Общинска администрация	11,23	11,23	ОБ	11,23							
3-4	Закупуване на оборудване - компютри и лазерен принтер за държавна дейност Отбрана и сигурност - 2 дейности	7,28	7,28	ОБ	7,28							
5	Закупуване на автомобил "Шкода" за държавна дейност Отбрана и сигурност	8,31	8,31	ОБ	8,31							
6	Изграждане на система за защита на информация в локална мрежа "Общинска администрация"	19,18	19,18	ЦБ			19,18					
7	Общинска администрация - навес, с. Манастирци	28,32	28,32	ЦБ			28,32					
8	Закупуване на климатик за Общинска администрация	1,22	1,22	ЦБ			1,22					
9	Основен ремонт в кметство с. Синя вода на ул. "Ал. Стамболийски" №19	22,23	0,00	0								
10	Основен ремонт на Административна сграда на ул. "Васил Левски" №6 в гр. Лозница	27,98	27,98	ОБ	27,98							
11	Разработване на Генерален план за организация на движението	16,20	16,20	ЦБ			16,20					
12	Разработване на горски план	3,60	3,60	ЦБ			3,60					
13	Частично изменение на Общ устройствен план	33,58	33,58	ЦБ			33,58					
ОБЩО ИЗПЪЛНЕНИЕ		5 079,07	3 287,38		101,10	1 247,29	1 824,39	0,00	114,60			